

У Србији је заведена партијска диктатура базирана на монополу странака на комаде државе. То значи да су нам државу растурили, да је готово и нема.

Ову констатацију износи у разговору за “Новости” Весна Пешић, социолог, политичарка са дугим стажом и посланица у Скупштини Србије. Своју тврдњу овако образлаже:

- Погледајте кадровску политику, јавна предузећа... Тамо се гурају нестручни људи који никоме не одговарају. У социјализму су директори били одговорни за рад предузећа, а сада, у наводној демократији, раде шта хоће јер “признају само партијски суд”. Овде се уводио капитализам под условом да остане монопол тих истих на државу, само не више једне партије, него државу сада развлачи 25 партија.

*** Видите ли неку политичку опцију која може да уради више и боље? Постоји ли уопште шанса да се појави нова политичка снага или личност “која обећава”?**

- И када би се неко нови појавио, постојећи претенденти би га блокирали. Спасиоца неће бити, толико смо научили. Уместо да узалуд чекамо, могли бисмо да направимо корак напред тако што бисмо знали за кога гласамо. Ко ће с ким у коалицију добро је да се зна унапред. У Хрватској су на изборе изашле две велике коалиције - левог и десног центра, и тачно се знало ко је где. Ми не знамо како ће се странке уобличити и повезати после избора, а мислим да би се људи лакше определили ако не би куповали “мачку у џаку”.

*** Ко су “чланови политичке мафије” коју сте недавно означили као велику опасност?**

- Под тим подразумевам све партијске главешине и газде који су заштићени и не одговарају пред судом, макар колико кршили закон, макар колико штете наносили друштву и држави. Пријаве против њих се не разматрају, него се бацају у кош. Друштво у коме постоје такве привилегије сурово је и неправедно и, наравно, мафијашко, јер мафија живи изван и изнад закона.

*** Шта замерате актуелној власти?**

- Како шта им замерам? Па ово што вам објашњавам дешавало се за време њихове владавине, а ништа нису урадили да се разбије партијска и уведе модерна и правна држава. Ништа нису урадили да се унапреди систем управљања, него влада личи на скуп козака који се довикују СМС порукама. Па, где то има!? Приватизација је била без икакве контроле. Колико радне снаге је уништено? Министри троше паре како стигну, па онда кажу - "платићу казну", али не помисле да би могли дати оставку за кршење закона и бацање пара ове сиротиње. Колико још треба да вам набрајам?

*** Шта би за Србију значио долазак напредњака на власт?**

- Немам ја никакве илузије ни о њима, и зато све и изгледа веома лоше. Не мислим да је СНС ишта боља, али мислим да онај ко је лоше управљао треба да буде кажњен. То је начин да се праве корекције. Политика без одговорности је самовоља, коју грађани не могу да спрече јер су слаби и немоћни.

*** Недавно сте рекли да сте најближи опцији "белог листића", практично бојкоту избора. Зашто?**

- Што више информација добијамо, што нас више уваже странке које траже гласове, што има мање мистике, то су мање шансе да се грађани одлуче за беле гласове. Што странке од нас више скривају своје намере, то је више шанси да грађани баце празан листић. Највише револта ствара безочна подела плена и комадање државе ради страначких интереса. Сматрам да би, после оволике критике у јавности, требало донети закон у Скупштини, пре ових избора, којим би се забранило такво понашање. Ако то не учине, онда ће многи бацати празне листиће, што није исто што и бојкот избора. Бели глас је протестни став, јер се наши владари праве луди, праве се да нас не чују када им сто пута говоримо да нећемо да се власт и јавна добра комадају.

*** Имате ли утисак да је Србија, односно њена комплетна политичка елита, коначно формулисала циљ коме тежимо? Да ли је то беспоговорно Европска унија? Има ли**

уопште алтернативе?

- Можда сам нешто пропустила, али нисам видела да се елита негде договара и формулише циљеве Србије. Било би добро да има више договора. Сада када је очигледно да ћемо добити статус кандидата за чланство у ЕУ, што је за мене веома лепа вест, хоћу да верујем да смо преломили. Доскора смо очекивали и више - датум за почетак преговора. Но, пошто Србија иде доста споро, важно је да нисмо стали и да се даље крећемо ка ЕУ. А они који мисле да Србија увек треба да иде мимо света и свог окружења, греше и наносе јој штету.

* Где је права мера између циља званог ЕУ и жеље по имену Косово?

- Ако баш хоћете, та мера би била да Србија уважи реалност постојања Косова као државе, и да се тако и понаша, али да не мора формално то да призна. Али ако Србија буде затварала очи пред чињеницом да су се Албанци ослободили српске управе која није била добра, и да нисмо једини који су због таквих разлога изгубили територију, онда то за нас не би било добро. Подсећам да је Немачка изгубила источну Пруску, а у том крају је рођен највећи немачки филозоф Имануел Кант. Србија је профућкала Косово због своје неспособности да интегрише Албанце као равноправне Србима, и то зна сваки наш грађанин. Када се Србин запита колико има симпатија за Албанце, само ће му се рећи зашто смо изгубили Косово. Не могу се чувати територије ако се не чувају људи који ту живе.

* Шта мислите о предлозима ДСС да Србија Европској унији и НАТО каже “не” и да прогласи неутралност, окрене се Русији...

- Па то је политика 19. века, они живе у дубокој прошлости. Руси су се дигли на ноге и траже демократију, а ми треба да следимо Путина и његове “петрол-богаташе”. Немам ништа против Руса, али ако погледате ко данас одлучује на нашем континенту, то нису Руси него западне земље. Све бивше републике Југославије су то схватиле, и на њих се ослониле, па и Косово, само Србија то не разуме. Она плаћа данак својим предрасудама, а онда се жали да је губитник. Па кад играш на погрешне карте партија се не може добити.

*** Зашто нису испуњена обећана после 5. октобра?**

- Зато што се наставило по старом. Политика се не бави својим послом - решавањем проблема, него служи једнима за богаћење, а другима да нас вуку за нос с некаквим вечним националним интересима, којима краја нема. Кад се реши Косово, онда ће да пређу на Босну, све док нас не униште, јер се стварни проблеми гомилају и живот постаје неподношљив. Људи мало схватају да преко тих тобожњих националних питања елита седи на грбачи народа, који не може да дише од мука и проблема. Понекад ми се чини да се никада нећемо опаметити и кренути напред. Доста је било “државних и националних интереса”, хоћемо конкретне интересе људи који живе у овом друштву и перспективу за све.

*** Да ли вас неке странке убеђују да будете на њиховој листи за изборе? Да ли ћете се заиста повући из активног бављења политиком?**

- Већ годинама нисам страначки активна. Да вас подсетим, била сам једини председник странке који је добровољно напустио функцију и препустио је другоме. Сматрала сам да је довољно да шест година водим странку и да то треба да покуша неко други. Ја се нигде не повлачим, остајем оно што јесам и даље ћу радити колико могу и уем. А та места не морају бити само партије.

*** Да ли услове које нам поставља ЕУ видите као уцене?**

- Не, јер за све земље постоје критеријуми које морају да се испуне ако желе да уђу у клуб Европске уније, од кога не постоји бољи. Наравно, критеријуми се прилагођавају земљама. Неке нису морале да испуњавају “хашки услов” јер нису биле у рату, а ми јесмо. Нису уцене ни ако се тражи од нас да уредимо судство. Зар то није наш интерес?

*** Када бисте сумирали, како бисте оценили ваш политички ангажман? Да ли бисте поново стављали главу у торбу као деведесетих? Шта бисте саветовали младима који улазе у политику?**

- Не мислим да самстављала главу у торбу, нисам осећала страх, нити је мени неко претио. Сада је мода да политичари причају како им се спрема ликвидација, држе читаве приватне војске као обезбеђење, јер је то сада питање престижа и важности. Ако ти нико не прети, ти си нико и ништа. Ако себи дозволим да будем слободна, ако баш хоћете, питам се како се код нас за политику одлучују тако нестабилни и веома чудни људи, да не кажем нешто горе. Сматрам да сам имала срећу да могу да помогнем друштву у коме живим, а колико сам помогла, то други треба да кажу. Знам да су ме неки грађани разумели, и то ми је довољно. Немам намеру да било шта сумирам и правим билансе јер се не спремам ни за какав пут, ни за какве опроштаје. Остајем ту где сам.

Љиљана Бегенишић

(Вечерње новости)